

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žižkové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **P. F.**, zastoupen JUDr. Boženou Zmátlovou, advokátkou se sídlem Dvořákova 5, Jihlava, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2014, čj. KUJI 7272/2014, sp. zn. OOSČ 924/2013 OOSC/301, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2015, čj. 41 A 25/2014 – 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Jihlavy, odbor dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“) vydal dne 15. 11. 2013 rozhodnutí, kterým shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), jehož se dopustil tím, že dne 12. 8. 2013 v 10:48 hod. na ulici Havlíčkova v Jihlavě, ve směru jízdy k ulici Fritzova, jako řidič motorového vozidla značky VW Touareg, registrační značky X, držel za jízdy v ruce telefonní přístroj. Za tento přestupek uložil správní orgán I. stupně žalobci pokutu ve výši 1.500 Kč podle § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu,

s odkazem na § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Správní orgán I. stupně vycházel při zjišťování skutkového stavu zejména z výpovědí dvou svědků Bc. L. N. a P. M. – zasahujících policistů.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, které žalovaný zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u krajského soudu, ve které zejména namítal, že nebyl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť nebylo dostatečně prokázáno, že žalobce držel v době řízení motorového vozidla hovorové zařízení.

II. Shrnutí rozsudku krajského soudu

[3] Krajský soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl. Ztotožnil se tak se závěrem žalovaného, že bylo dostatečně prokázáno naplnění skutkové podstaty přestupku spočívajícího v tom, že žalobce při řízení vozidla držel v ruce telefonní přístroj. Tento skutkový stav jednoznačně vyplývá ze shodné výpovědi policistů. V průběhu řízení nevystaly žádné pochybnosti o tom, že by zasahující policisté měli jakýkoliv zájem na věci. K námitce žalobce, že se na místě projednání přestupku rozpoutala „diskuse na téma výchovy jeho dětí“ a došlo zde ke „slovní přestřelce“, soud uvedl, že žalobce se o této skutečnosti zmínil až ve svém odvolání, přičemž své tvrzení nepodložil žádnými důkazy.

[4] Soud neuvěřil tvrzení žalobce, že se přestupku nedopustil, a nepovažoval za věrohodnou ani výpověď bratra a kolegy žalobce Z. F. Uvedl, že okolnosti, kterých se žalobce domáhal, tedy kde přesně svědci stáli či jaký byl jejich zorný úhel k projíždějícímu vozidlu, nebyly předmětem dokazování. Stejně tak nebylo namístě provádět rekonstrukci děje, jelikož ta by v tomto případě nemohla přispět k objasnění situace. Jednalo se totiž o přestupek, jehož spáchání lze často zjistit pouze vnímáním a pozorováním policistů, případně svědků.

[5] K námitce spočívající v tom, že správní orgán I. stupně vycházel pouze ze svědeckých výpovědí policistů, aniž by se blíže zabýval jejich pravdivostí a uskutečnitelností, soud shodně s žalovaným poznamenal, že pozornost policistů je zaměřena právě na dodržování právních předpisů účastníky silničního provozu a jsou proto nepochybně schopni i v krátkých časových intervalech zaregistrovat ty druhy přestupkových jednání, jež jsou zachytitelné pouze zrakem. Soud přitom neshledal důvod, proč by policisté neměli být schopni na vzdálenost 5 až 6 metrů, resp. 3 až 4 metry rozpoznat, že žalobce skutečně držel v ruce telefonní přístroj. Zcela nepřipadnými jsou žalobcem uvedené časové údaje dosahující pouhých zlomků sekundy, které měli mít svědci na zaznamenání tvrzených skutečností.

III. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu jeho nezákonnosti [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], vady řízení [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] a

nepřezkoumatelnosti [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu i rozhodnutí správních orgánů zrušil.

[7] Krajský soud neodstranil vady řízení před správním orgánem spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu. Správní orgán I. stupně totiž neprovedl výslechy svědků tak, aby z nich bylo možno jednoznačně určit situaci na místě, kde mělo dojít k údajnému dopravnímu přestupku. Konkrétně nevyslechl policisty k tomu, kde přesně stáli, z jaké pozice či postavení pozorovali stěžovatelův osobní automobil či stěžovatele při držení telefonního přístroje, není podchyceno, zda se pohybovali po vozovce či po chodníku. Správní orgán nezjišťoval zorný úhel policistů vzhledem k projíždějícímu vozidlu stěžovatele, ani se nezabýval tím, zda viděli stěžovatele skrze čelní či boční nebo zadní sklo osobního automobilu. Chybí i další rozhodné údaje, z nichž mohl správní orgán dojít k popisu děje, o němž by nebyly pochybnosti.

[8] Stěžovatel namítl, že krajský soud přiložil větší význam a věrohodnost výpovědím svědků – policistů, nežli výpovědi stěžovatele nebo svědka Z. F. Bez významu zůstala zcela opomínuta skutečnost, že se policisté na místě spáchání domnělého přestupku vyjadřovali nejen ke spáchanému přestupku, ale také stěžovatele osočovali a vyjadřovali se k jeho rodinným vztahům a poměrům, aniž by jim o nich bylo cokoliv známo.

[9] Soud se dále nevypořádal s uplatněnými námitkami, přestože šlo o námitky závažné. Policisté sice zajisté vykonávají svou práci a zaměřují svou pozornost na odhalování přestupků, zcela přirozeně však dochází i k tomu, že takovéto jednání vidí i tam, kde se ve skutečnosti nestalo. Policisté nejsou mimořádně vybaveni, a tedy nadáni jinými vlastnostmi, než kterýkoliv jiný občan, a také jejich vnímání není nijak zbystřeno soustavným výkonem jedné činnosti. Krajský soud se bezdůvodně nevypořádal s žalobní námitkou, že policisté nemohli postřehnout jednání, z něhož stěžovatele obviňovali, a to i kdyby k němu mělo dojít. Již v žalobě stěžovatel uvedl výpočet časového úseku, při kterém vycházel z údajů uvedených samotnými policisty, kdy první pozoroval osobní automobil stěžovatele na vzdálenost 5 až 6 metrů a druhý na vzdálenost 3 až 4 metry. Pro rozeznání průběhu děje tak měli několik sekund, konkrétně za předpokladu, že stěžovatel jel rychlostí 50 km/hod. pouhé 0,4 sekundy. Krajský soud se vypořádal s námitkami stěžovatele, že nebyly provedeny potřebné důkazy pouze s poukazem na to, že přece policisté vykonávají svou práci a nejsou na výsledku řízení nijak zainteresováni.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své vyjádření k žalobě. Rozsudek krajského soudu považuje za zákonný a věcně správný, a proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Jádrem sporu je posouzení otázky, zda byl dostatečně zjištěn skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Podle názoru stěžovatele nebylo z nashromážděných důkazů spolehlivě prokázáno, že se dopustil dopravního přestupku. Stěžovatel zpochybňuje důkazní hodnotu výpovědí svědků – policistů a namítá, že se krajský soud dostatečně nevypořádal s jeho námitkami svědčícími o praktické nemožnosti policistů v daném případě upozorovat, že stěžovatel držel v ruce telefonní přístroj.

[14] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí nyní posuzované věci. Stěžovatel řídil dne 12. 8. 2013 osobní motorové vozidlo v obci Jihlava na ulici Havlíčkova ve směru z centra do ulice Fritzova. Policejní hlídka toto vozidlo zastavila a sdělila stěžovateli podezření z přestupku, kterého se měl dopustit tím, že za jízdy držel v ruce hovorové zařízení [§ 125c odst. 1 písm. f) bod 1 a § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu]. Stěžovatel hlídce sdělil, že se žádného přestupku nedopustil, a policisté proto vyhotovili oznámení o přestupku, které stěžovatel odmítl podepsat i jakkoliv se k němu písemně vyjádřit. Svůj nesouhlas se spácháním přestupku vyslovil stěžovatel také při podání vysvětlení dle § 60 zákona o přestupcích.

[15] Správní orgán I. stupně zahájil správní řízení a při ústním jednání vyslechl zasahující policisty Bc. L. N. a P. M. Policisté shodně vypověděli, že po dořešení přestupku s jiným řidičem spatřili žalobce jako řidiče protijedoucího vozidla, jak drží v pravé ruce telefonní přístroj. Svědkyně N. uvedla, že přestupek viděla asi na 5 až 6 metrů, svědek M. vypověděl, že přestupek viděl na 3 až 4 metry. Oba si byli bezpečně jisti, že se jednalo o hovorové zařízení. Svědek M. dále uvedl, že si je jistý, že ve vozidle nebyla přítomna žádná jiná osoba. K návrhu žalobce byl posléze předvolán ke svědecké výpovědi také bratr žalobce Z. F., který uvedl, že seděl ve vozidle za řidičem a jízdu nesledoval, protože na sedadle pracoval. Potvrdil, že stěžovatel po celou dobu jízdy nedržel v ruce žádný telefon, ani jiné hovorové či záznamové zařízení. Průběh hlídky policie nijak nesledoval, ani nevěnoval pozornost tomu, o čem policisté se stěžovatelem jednali, pouze věděl, že tam byla nějaká slovní přestřelka.

[16] Lze tedy shrnout, že správní orgány vycházely při zjišťování skutkového stavu věci zejména z výpovědí policistů, neboť neměly pochybnosti o jejich nezaujatosti ve věci. Naopak neuvěřily výpovědi svědka Z. F., jehož tvrzení považovaly za nepravděpodobná. S tímto hodnocením se ztotožnil také krajský soud.

[17] Nejvyšší správní soud nejprve poznamenává, že v řízení o přestupku postupuje správní orgán v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku. V nyní posuzovaném případě proti sobě stály dvě protichůdné verze událostí. Na jedné straně tvrzení policistů o spáchání přestupku a na straně druhé výpověď stěžovatele a jeho bratra o tom, že k přestupku nedošlo.

[18] Existence rozporů mezi jednotlivými důkazy není ničím neobvyklým. Správní orgán je v takové situaci povinen důkazní postup řádně popsat a logicky i věcně přesvědčivě odůvodnit, jakým způsobem se s těmito rozpory vypořádal a z jakých důvodů uvěřil jedné ze vzájemně protichůdných skutkových verzí (viz i krajským soudem zmiňovaný rozsudek NSS ze dne 25. 7. 2006, čj. 6 As 47/2005 – 84). Z judikatury zdejšího

soudu vyplývá, že u svědka, který nemá žádný zájem na výsledku řízení, je spíše pravděpodobné, že bude tvrdit takové skutečnosti, o nichž je subjektivně přesvědčen, že jsou pravdivé. Při kolizi mezi tvrzením obviněného z přestupku a policisty je proto zpravidla věrohodnějším svědectví policisty (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2007, čj. 4 As 19/2007 – 114). Svědecká výpověď policistů má tedy obecně vysokou důkazní hodnotu. Existence takového důkazu ovšem neznamená, že by správní orgány měly zcela rezignovat na obstarávání jakýchkoliv dalších důkazů, které je v dané věci možné získat (viz rozsudek NSS ze dne 8. 9. 2011, čj. 1 As 97/2011 – 52).

[19] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že v nyní posuzované věci bylo namíste přiznat vyšší důkazní hodnotu výpovědím policistů, neboť nic nenasvědčuje tomu, že by byli ve vztahu ke stěžovateli jakkoliv zaujatí. Stěžovatel jejich zaujatost odůvodňuje zejména tím, že se měli na místě spáchání přestupku vyjadřovat k jeho osobním a rodinným poměrům, o nichž jim není nic známo. Toto tvrzení se soudu nejeví jako příliš věrohodné, neboť stěžovatel jej uvedl až ve svém odvolání, zatímco při ústním jednání toliko poznamenal, že na místě vznikla diskuse, zda se nestydí lhát, na což odpověděl, že se může bránit jakýmkoliv dostupnými prostředky, včetně uvedení nepravd. Toto stěžovatelovo vyjádření potvrdil ve své výpovědi také policista P. M. Pokud by k osočování a nárázkám na rodinné poměry stěžovatele skutečně došlo, stěžovatel by tuto skutečnost, rozhodnou pro věrohodnost výpovědi policistů, pravděpodobně uvedl již při ústním jednání. Jestliže však tuto námitku – navíc v obecné rovině – vznesl až v odvolání, jeví se toto tvrzení spíše jako účelové poukázání na údajnou zaujatost policistů. Ani z dalšího jednání policistů není podle Nejvyššího správního soudu patrné, že by byli nějakým způsobem motivováni k nepravdivé výpovědi o vině stěžovatele. Z judikatury zdejšího soudu plyne, že pochybnost o nezaujatosti policisty jako svědka může vzbuzovat například neobvyklá horlivost a důkladnost policisty při řešení přestupku na místě samém, která spočívá například v tom, že ho podrobí kontrole dokladů a testu, zda není pod vlivem alkoholu, jakož i rozsáhlé kontrole technického stavu vozidla a povinné výbavy, aniž by vyvstal jakýkoli důvod k podezření, že některé z kontrolovaných prvků vozidla či jeho povinné výbavy nesplňují předepsané náležitosti (viz rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2011, čj. 7 As 83/2010 – 63). V projednávané věci policisté podle úředního záznamu ze dne 22. 8. 2013 stěžovatele při řešení přestupku toliko vyzvali k předložení dokladů potřebných pro provoz a řízení vozidla a provedli dechovou zkoušku přístrojem Dräger s negativním výsledkem. Takovou kontrolu lze považovat za zcela běžnou a přiměřenou dané situaci a nelze z ní vyvozovat jakoukoliv zaujatost policistů vůči stěžovateli.

[20] Věrohodnost výpovědi policistů nenarušuje ani výpověď dodatečně předvolaného svědka Z. F., bratra stěžovatele. Nejvyšší správní soud má navíc pochybnost o tom, zda se tato osoba ve vozidle skutečně nacházela, neboť policista P. M. jednoznačně vypověděl, že ve vozidle nebyla přítomna žádná další osoba. Tyto pochybnosti jsou podpořeny také značnou neurčitostí výpovědi Z. F., který si na jednu stranu nepamatoval žádné detaily z cesty a z provedeného zásahu policistů, na druhou stranu však jasně uvedl, že stěžovatel za jízdy nadržel v ruce telefonní přístroj. Soud také vzal v úvahu, že svědek je ke stěžovateli v blízkém příbuzenském vztahu, a je tak třeba předpokládat jeho větší zaujatost ve věci, resp. nižší míru nestrannosti než v případě policistů.

[21] Stěžovatel dále zpochybňuje, že je možné, aby policisté za dané situace skutečně stěžovatele spatřili, jak drží v ruce při řízení vozidla telefonní přístroj. Zároveň namítá, že se krajský soud s touto argumentací dostatečně nevypořádal. Nejvyšší správní soud uvedeným námitkám nepřisvědčil, neboť je toho názoru, že krajský soud se s těmito tvrzeními jednak dostatečně vypořádal, a jednak lze jeho závěry považovat i za věcně správné. Zdejší soud je shodně jako krajský soud přesvědčen, že zasahující policisté byli schopni na vzdálenost 5 až 6 metrů či 3 až 4 metrů rozpoznat, že žalobce držel v ruce telefonní přístroj, a to i bez toho, aby k tomu měli nějaké speciální schopnosti. Z výpovědí policistů je zřejmé, že je vozidlo stěžovatele míjelo v protisměru a lze tak vyvodit, že v určitý moment mohli stěžovatele zřetelně spatřit zepředu, resp. z boku, a mohli tak jednoduše zpozorovat, že drží v pravé ruce telefonní přístroj. Policisté jsou navíc při výkonu své práce zpravidla více vnímaví na případné porušování právních předpisů a mohou si tak přestupků všimnout snadněji než běžní pozorovatelé. Za těchto okolností proto není třeba odborně prokazovat praktickou možnost policistů spáchání přestupku spatřit. Za případný tak nelze považovat ani stěžovatelův výpočet časového úseku, ve kterém mohli policisté stěžovatele páchajícího přestupek spatřit. Policisté navíc ve svých výpovědích neuvedli vzdálenost, po kterou mohli vozidlo stěžovatele pozorovat, ale vzdálenost, na kterou byli schopni s jistotou rozeznat, že stěžovatel drží v ruce telefonní přístroj a dopouští se tak dopravního přestupku. Samotné vozidlo stěžovatele tedy mohli policisté zaznamenat již na delší vzdálenost, avšak až na jimi uvedenou vzdálenost (5 až 6 metrů a 3 až 4 metry) zpozorovali samotný přestupek. Výpočet stěžovatele však vychází z předpokladu, že samotného vozidla si policisté všimli, až na jimi uvedenou vzdálenost. Avšak i v takovém případě by mohli být policisté schopni přestupek zpozorovat.

[22] Podle Nejvyššího správního soudu tedy správní orgán I. stupně provedl dokazování tak, že bylo možné jednoznačně zjistit, že došlo ke spáchání dopravního přestupku. Je přitom třeba vzít do úvahy, že nyní posuzovaný přestupek lze těžko dokázat jinak, než právě na základě věrohodných výpovědí policistů či jiných svědků. Správní orgány proto nepochybily, pokud skutková zjištění založily pouze na svědeckých výpovědích policistů, neboť jiné vhodné důkazní prostředky neměly k dispozici. Soud přitom dospěl k závěru, že policisté mohli za dané situace skutečně spáchání přestupku spatřit, a bylo by tak nadbytečné dokazovat další stěžovatelem namítané skutečnosti, jako přesnou polohu policistů (tedy zda stáli na chodníku nebo na silnici) a úhel jejich pohledu (jakým oknem auta telefonujícího řidiče viděli a podobně). Tyto skutečnosti by ani nijak nepřispěly k lepšímu objasnění situace.

V. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[23] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační námitky stěžovatele nejsou důvodné. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[24] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. července 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu